

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

7. Разред

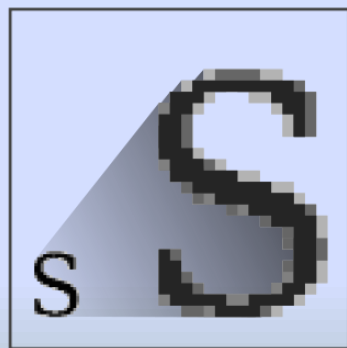
Предметни наставник:
Катарина Анђелковић

Рачунарска графика

- Термин који се односи на област рачунарства која се бави креирањем, обрадом и прилагођавањем слика као и анимацијом.
- Има примену у многим областима: машинство, архитектура, грађевинарство, саобраћај, дизајн, електротехника, медицина итд.

Основна подела графичког записа

- **Растерска графика** приказује слику састављену од пиксела методом где се памти боја сваког појединачног пиксела слике.
- **Векторска графика** приказује слику другачијом методом где се памте геометријски облици од којих се се слика састоји.

РАСТЕР
.jpeg .gif .png

ВЕКТОР
.svg

Основна подела grafičkog zapisa

Rasterska i vektorska slika

Rasterska
slika

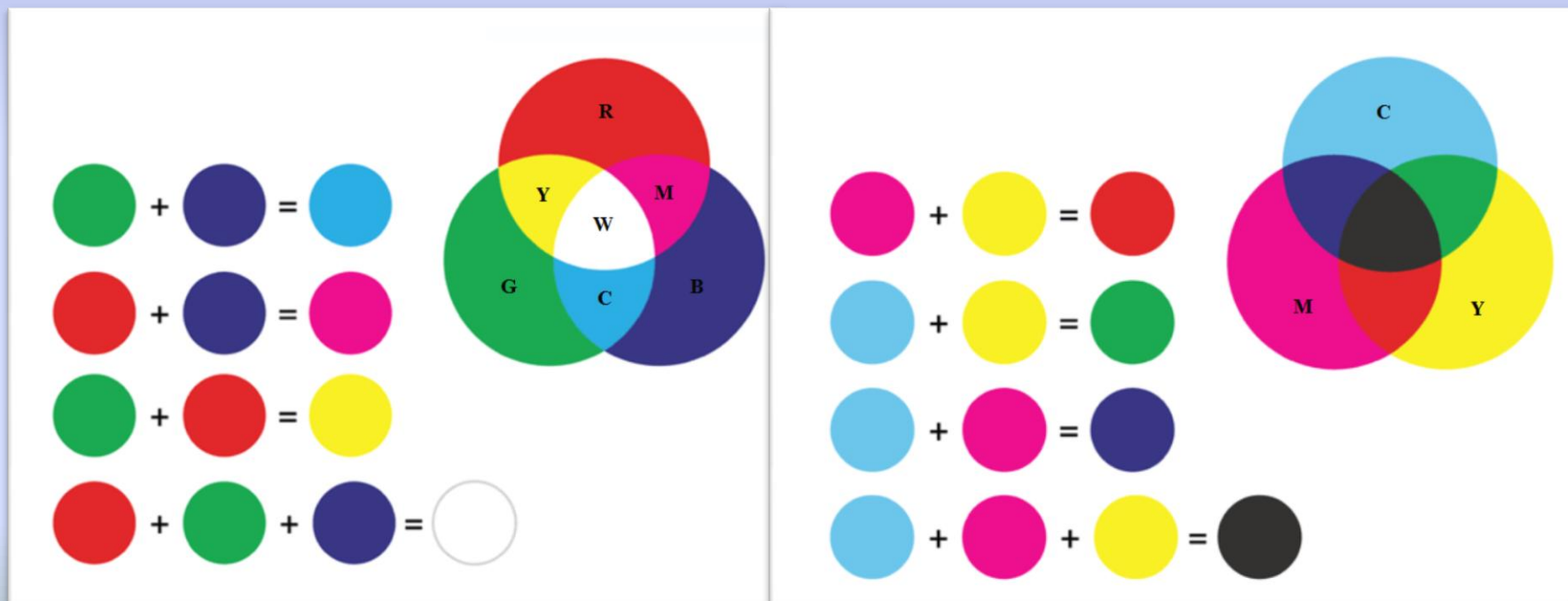

Vektorski
crtež

Основни модели приказа боја

RGB

CMYK

Основни модели приказа боја

RGB модел боја

Особине људског ока о којима је било речи могу да се искористе за генерисање боја (тачније, стварање доживљаја боја код човека).

Наиме, када се ка оку емитује одређена количина црвене, зелене и плаве светлости, свака од њих побуђује одговарајуће рецепторе у чепићима.

Мозак интерпретира ту комбинацију побуда као ону нијансу боје која би изазвала исте такве побуде.

То значи да за сваку нијансу може да се одреди колико црвене, зелене и плаве светлости је потребно упутити ка људском оку да би оно реаговало исто као на дату нијансу.

Основни модели приказа боја

СМУК модел боја

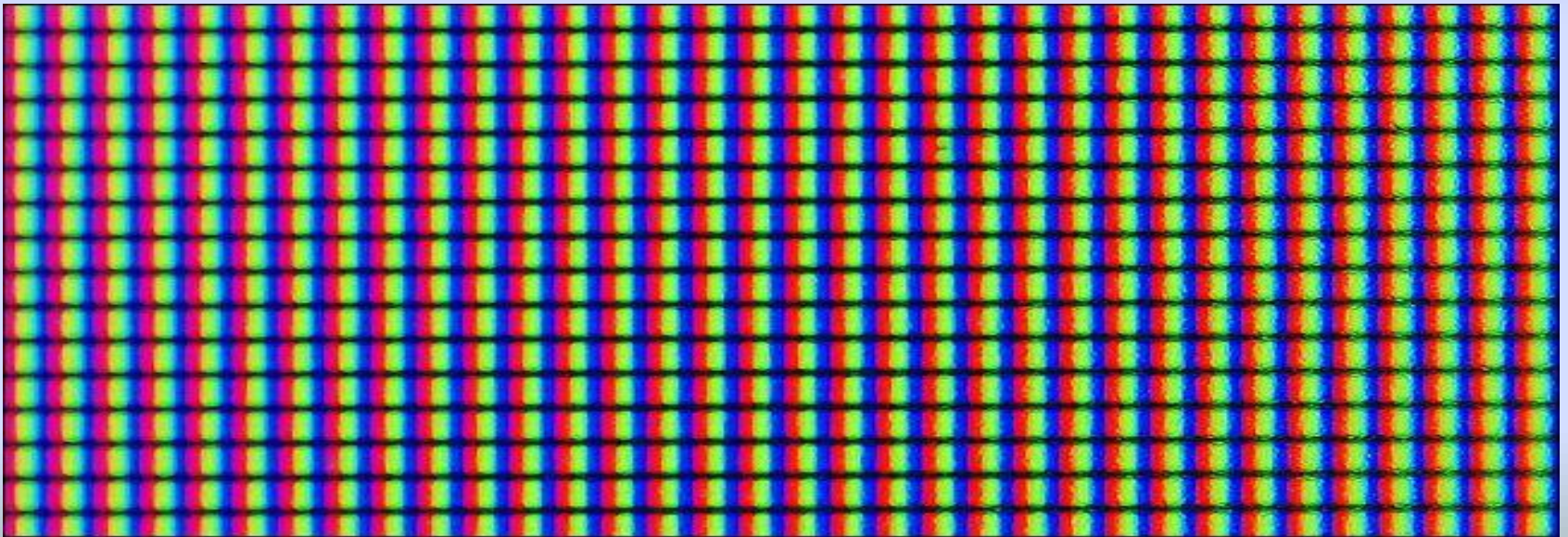
Пигменти су обојене материје које се не растварају у води и које се могу користити за бојење разних предмета. Можемо рећи да су пигменти оно због чега предмети (и жива бића) имају боју.

- цијан пигмент одузима црвену боју од светлости којом је осветљен;
- магента пигмент одузима зелену боју од светлости којом је осветљен;
- жути пигмент (као што смо већ рекли) одузима плаву боју од светлости којом је осветљен.

Дубина боје

Дубина боје је број битова (бинарних цифара) који се користе за запис боје једног пиксела.

Дубина боје одређује укупан број различитих боја које могу да се запишу и користе у приказу слике.

Дубина боје

На пример:

- **1 бит** - $2^1=2$ боје (најчешће црна и бела, може да се користи нпр. за слику текстуалног документа)
- **8 бита** – $2^8=256$ боја (то може да буде било којих 256 боја које се наведу у такозваној палети боја дате слике)
- **24 бита** - $2^{24}\approx 16$ милиона боја

Резолуција

- Број пиксела на екрану дигиталног уређаја.
- Основни параметар који утиче на оштрину и квалитет слике.

Резолуција

- На основу свега наведеног можемо да кажемо да количина меморије коју заузима слика на екрану зависи од дубине боје, али и од резолуције слике. Тако на пример, за слику дубине 24 бита и резолуције 640 x 480 пиксела, потребна је количина меморије од: $640 \times 480 \times 3$ бајта = 900 KB.
- Са појединих уређаја који производе слику можемо да добијемо само осветљеност, али не и боју (нпр. рендгенски снимци, ултразвук, скенирани отисци прстију и сл.). Такве слике се обично приказују у нијансама сиве и често се користи дубина 8 бита, односно 256 различитих интензитета светлости. При томе 0 обично одговара црном пикселу, а 255 белом пикселу.

Како видимо боје предмета

Сунчева светлост садржи светлост свих боја.

Предмети око нас због своје структуре упијају (апсорбују) светлост одређених боја, а одбијају (рефлектују) светлост других боја (делимично или потпуно провидни предмети могу и да пропуштају светлост одређене боје).

Када гледамо у неки предмет, до нашег ока стиже само светлост која се одбија од предмета и она одређује како видимо предмет.

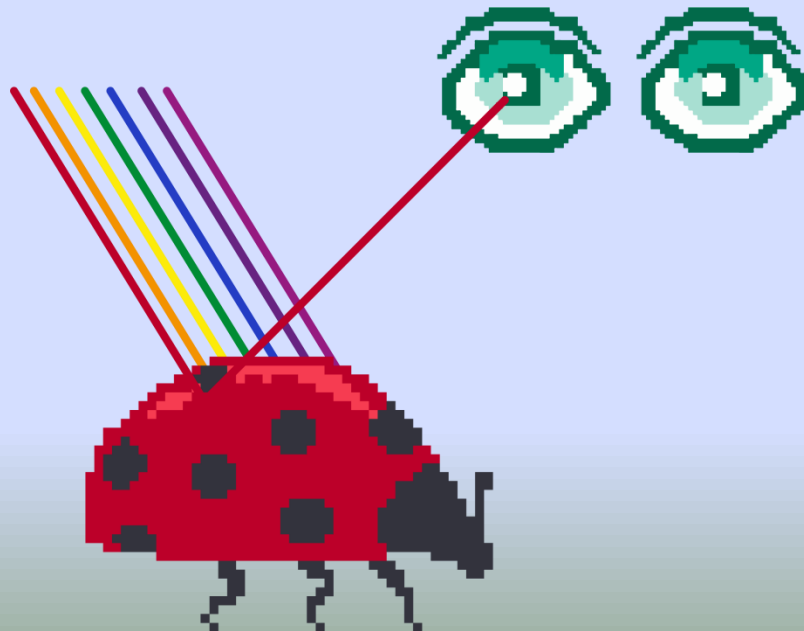
Како видимо боје предмета

На пример:

- ако предмет одбија само светлост црвене боје (а све остале упија), само црвена светлост стиже до нашег ока и побуђује само рецепторе за црвену, па предмет видимо као црвен;
- ако предмет одбија само светлост жуте боје, до ока стиже само жута светлост, која углавном побуђује рецепторе за црвену и зелену, а такве побуде мозак тумачи као жуто;
- ако предмет одбија све боје, до ока стижу све боје и побуђују све три врсте рецептора, а такав предмет видимо као бео;

Како видимо боје предмета

- ако предмет не одбија ни једну боју (тј. упија светлост свих боја), до ока не стиже светлост ни једне боје и такав предмет видимо као црн (а видимо га само зато што предмети око њега одбијају светлост неке боје и стварају контраст).

Да поновимо

- **рачунарска графика** је област рачунарства која се бави креирањем, обрадом, прилагођавањем слика и анимација помоћу рачунара;
- **пиксел** је најмањи елемент дигиталне слике који се може обрађивати;
- **резолюција** је основна мера за оштрину неке слике и дефинише се као број пиксела на екрану;
- **дубина боје** одређује укупан број различитих нијанси боје које се могу представити;
- **RGB** (Red, Green, Blue) модел боја је адитиван модел, јер се светлости различитих боја добијају комбиновањем (сабирањем) светлости три основне боје;
- **СМУК** (енгл. Cyan, Magenta, Yellow, Key (Black)) модел боја је суптрактиван, јер свака од основних боја - пигмената у штампаници (цијан, магента, жута) одузима, тј. упија једну од основних боја (црвена, зелена, плава) од светлости којом се осветли.